

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Міжнародний бізнес»

Ступінь освіти	бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент
Тривалість викладання	8-й семестр, 15 чверть
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=3758>

Викладач:

Дубей Юлія Володимирівна

доцент, доктор екон. наук, професор кафедри менеджменту

Персональна сторінка:

<https://mvs.nmu.org.ua/ua/teachers/Dybey/index.php>

E-mail:

dubiei.yu.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Міжнародний бізнес» є підґрунтям для формування бази теоретичних знань і професійних навичок майбутніх фахівців у сфері менеджменту. Вона передбачає вивчення питань щодо розуміння системи теоретичних і прикладних знань соціально-економічної природи й закономірностей розвитку міжнародного бізнесу, стратегії й тактики суб'єктів бізнесу у міжнародному економічному середовищі; формування навичок оцінки ефективності діяльності компаній на міжнародних ринках.

2. Мета та завдання курсу

Метою викладення дисципліни «Міжнародний бізнес» є формування компетентностей щодо розуміння основ функціонування сучасного міжнародного бізнесу, особливостей його міжнародного середовища та розробки стратегій проникнення на зарубіжні ринки.

Завдання курсу:

- набуття теоретичних знань щодо напрямів розвитку, стратегії і структури міжнародного бізнесу;
- формування умінь і навичок аналізу чинників внутрішнього та зовнішнього середовища міжнародних компаній, застосування методів побудови та оцінки їх бізнес-моделей.

3. Результати навчання:

Дисциплінарні результати навчання:

- володіти відповідними поняттями, категоріями, методами та інструментами міжнародного бізнесу;
- застосовувати сучасні методи та інструменти організації та ведення міжнародного бізнесу;
- визначати макро- і мікрочинники мотивації виходу фірм на зарубіжні ринки та обирати найбільш оптимальний спосіб виходу на зарубіжний ринок;
- аналізувати стан міжнародного бізнесу для прийняття відповідних управлінських рішень;
- використовувати отримані знання про функціонування міжнародного бізнесу стосовно особливостей ведення бізнесу та його державного регулювання в різних країнах.

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку. %
Лекційні заняття	45
ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	5
1.1 Основні поняття та форми міжнародного бізнесу	
1.2 Теорія діяльності компанії	
1.3 Промислова політика: драйвер розвитку європейського бізнесу	
1.4 Особливості організації бізнесу в Азії та США	
ТЕМА 2. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	8
2.1 Еталонні стратегії розвитку міжнародного бізнесу	
2.2 Корпоративні стратегії	
ТЕМА 3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ТА ТЕХНОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	5
3.1 Види організаційних структур у міжнародному бізнесі	
3.2 Системи контролю і стимули в міжнародних компаніях	
3.3 Поняття та завдання технологічної політики	
ТЕМА 4. ТРАНСПОРТНІ КОРИДОРИ. ЛОГІСТИКА МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	5
4.1 Транспортні коридори та їх елементи	

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку. %
4.2 Міжнародні транспортні операції як об'єкт логістичного управління компанії	
ТЕМА 5. СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ ТА МЕТОДИ ЇХ АНАЛІЗУ	
5.1 Підходи до оцінки ефективності діяльності міжнародних компаній	10
5.2 Дослідження внутрішніх і зовнішніх факторів	
5.3 Методи стратегічного та оперативного аналізу	
5.4 Методи дослідження бізнес-культур	
ТЕМА 6. БІЗНЕС-МОДЕЛІ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	
6.1 Поняття та класифікація бізнес-моделей	7
6.2 Підходи до розроблення бізнес-моделей міжнародних компаній	
6.3 Бізнес-процеси в моделі діяльності міжнародних компаній	
ТЕМА 7. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА ТА КОМУНІКАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	
7.1 Поняття і типи організаційних культур міжнародних компаній	5
7.2 Культурна специфіка організації комунікацій міжнародних компаній	
Практичні заняття	55
1. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	
Ситуаційні вправи, кейси. Індивідуальне завдання №1	18
2. СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ ТА МЕТОДИ ЇХ АНАЛІЗУ	
Індивідуальне розрахункове завдання №2	22
3. БІЗНЕС-МОДЕЛІ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	
Ситуаційні вправи. Індивідуальне завдання №3	15
Загальна кількість	100

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365, використання дистанційної платформи (<https://do.nmu.org.ua/>).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі лекційної контрольної тестової роботи, яка містить тестові закриті запитання з однією вірною відповіддю, максимальна кількість – **45 балів** (розподіл % за окремими темами див. в таблиці розділу 4).

Практичні роботи у вигляді контрольних (загальних) та індивідуальних розрахункових завдань мають різний ступінь складності і відповідно рівень оцінки (розподіл % за окремими темами практичних занять див. в таблиці розділу 4), виконуються впродовж чверті і у підсумку дають можливість отримати **максимум 55 балів**. При несвоєчасному здаванні практичної роботи оцінка знижується вдвічі.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Максимальне оцінювання поточного контролю в балах:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
45	55	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться підсумкове оцінювання (диференційований залік) під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних розрахункових завдань, він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Диференційований залік проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з таких завдань: відкрите питання, визначення термінів та понять, тестові питання, задачі.

Розкриваючи зміст теоретичного питання здобувач освіти повинен продемонструвати знання базових понять, категорій, принципів та закономірностей у межах предметної області; володіння понятійно-категоріальним апаратом. Відповідь має охоплювати всі аспекти питання. У разі необхідності формули слід подати коректно, без помилок. Відповідь має бути оформлена акуратно, грамотно. Максимальна оцінка за даний вид завдання – 15 балів.

Визначення категорій та понять передбачає здатність надати власне формулювання, що може відрізнятися від запропонованого у навчальній літературі або законодавчому документі, допускати стилістичні неточності, проте свідчить про розуміння предмету обговорення та здатність формулювати власну думку. Максимальна оцінка за даний вид завдання – 10 балів.

Пропонується десять тестових питань закритої форми, кожне оцінюється в 2 бали. Максимальна оцінка за даний вид завдання – 20 балів.

Під час виконання задач здобувач освіти має продемонструвати розуміння описаної в умові предметної області, суть проблеми, правильність підбору і застосування формул, методики розрахунку показників, забезпечити точність виконаних розрахунків, вміння формулювати висновки. Розрахунки та відповіді мають бути охайно оформлені. Максимальна оцінка за даний вид завдання – 55 балів (дві задачі, оцінюються у 25 та 30 балів).

Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <https://inlnk.ru/xvgyx>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану корпоративну університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання підсумкового оцінювання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Міжнародний бізнес: навчальний посібник / С. В. Тарасенко, Ю. М. Петрушенко. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 222 с.
2. Міжнародний бізнес: конспект лекцій у структурно-логічних схемах Ч. 1 / Кулініч О.А., Федоренко Н. М.; Харк. держ. університет харчування та торгівлі. – Х.: ХДУХТ, 2020. – 60 с.
3. Сазонець О.М. Управління міжнародним бізнесом: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2019. 338 с.
4. Заяць О. І., Гошпер В. В. Міжнародні бізнес-стратегії промислових підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2021. № 6. С. 20–24. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2021/67_2021/5.pdf.
5. Данько Т. В. Концептуальні засади розвитку теорії міжнародного бізнесу в умовах підвищення глобальної технологічної динамічності. *Проблеми економіки*. 2022. № 4. С. 201–213. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2022-4_0pages-201_213.pdf
6. Батченко Л. В., Бондар І. С., Русавська В. А. Бізнес-комунікації в міжнародному менеджменті: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2021. 304 с.
7. Alain Verbeke, I.H. Ian Lee. International business strategy. 3rd edition. 2021. 675 p.
8. John Wild, Kenneth Wild. International business: the challenges of globalization. 9th edition. 2021. 448 p.

Додаткові:

1. Міжнародний бізнес : підручник / [В. А. Вергун, О. А. Приятельчук, О. І. Ступницький] ; за наук. ред. В. А. Вергуна. Київ : ВАДЕКС, 2020. 602 с.
2. Карасьова Н. А. Міжнародний бізнес: практикум : спец. «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Міжнародні економічні відносини». Київ : Ліра-К, 2020. 74 с.
3. Архієреєв С. Економіко-теоретичні основи посттрансформаційної реорієнтації міжнародного бізнесу. *Економічна теорія*. 2022. № 1. С. 45–70.
4. Кулініч О.А. Культурна адаптація молодих фахівців у міжнародному бізнесі./ *Value-based approach in education and challenges of European intergration process: Міжнар. наук.-практ. конф.* – Суми.: СДУ, 2020. – С. 74-76
5. Бестужева С. В. Концептуальні підходи до визначення сутності ділового спілкування у сфері міжнародного бізнесу: аналітичний аспект. *Бізнес-навігатор*. 2020. № 1. С. 7–11. URL: http://www.business-navigator.ks.ua/journals/2020/57_2020/3.pdf.
6. Боковець В. В., Корж Н. В., Давидюк Л. П. Крос-культурні аспекти поведінки у міжнародному бізнесі. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 53. С. 24–27. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/53_2021/7.pdf.
7. Найкращі менеджмент-ідеї від Harvard Business Review. 2019; Пер. з англ. К. Козачук. – К.: Вид.група КМ-БУКС, 2019. – 244 с.
8. Charles Hill. Global business today. 12th edition. 2022. 640 p.